

EXPUNERE DE MOTIVE

Procedura de urgență

În temeiul prevederilor art.113 din Regulamentul Senatului, republicat, cu modificările și completările ulterioare, și ale art.117 din Regulamentul Camerei Deputaților, republicat, **solicităm dezbateră și adoptarea propunerii legislative cu procedură de urgență**, având în vedere necesitatea ca prezenta propunere să intre în vigoare la data de 1 ianuarie 2024, astfel încât măsura abrogării integrale a art.220 din Codul Penal prevăzută prin Legea nr.217/2023 să fie înlocuită, înainte ca aceasta să producă efecte juridice, cu măsura propusă prin prezentul proiect.

1. Descrierea situației actuale

Prin *Legea nr.217/2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 634 din 11 iulie 2023*, Codul penal a fost modificat în sensul stabilirii vârstei de 16 ani ca fiind vârsta consimțământului sexual și incriminarea distinctă a infracțiunii de viol săvârșită asupra unui minor (art.218¹), precum și cea de agresiune sexuală săvârșită asupra unui minor (art.219¹) și infracțiunea constând în determinarea sau înlesnirea întreținerii de acte sexuale sau de natură sexuală între minori, cu forme agravante și pedepse proporționale (art.219³).

O altă modificare se referă la abrogarea integrală a art.220 "Actul sexual cu un minor", cu toate că art.218¹ "Violul săvârșit asupra unui minor" nu vizează și raportul sexual, actul sexual oral sau anal, precum și orice alte acte de penetrare vaginală sau anală comise de un major cu un minor cu vârsta între 16 și 18 ani, în forma sa prevăzută de fostul alineat 3 al art. 220, fără ca acesta să fie realizat prin constrângere, punere în imposibilitate de a se apăra ori de a-și exprima voința sau profitând de această stare.

Modificările și completările aduse Codului penal prin Legea nr.217/2023 intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2024.

Astfel, desființarea infracțiunii de "Act sexual cu un minor" (art.220) echivalează cu dezincriminarea infracțiunii constând în raportul sexual, actul sexual oral sau anal, precum și orice alte acte de penetrare vaginală sau anală comise de un major cu un minor cu vârsta între 16 și 18 ani (dacă nu este realizat prin constrângere, punere în imposibilitate de a se apăra ori de a-și exprima voința sau profitând de această stare) în forma sa agravată, așa cum aceasta era prevăzută în cadrul alin.(3), respectiv:

- a) minorul este membru de familie al majorului sau de o persoană care conviețuiește cu acesta;
- b) minorul se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului sau acesta a abuzat de poziția sa recunoscută de încredere sau de autoritate asupra minorului ori de situația vădit vulnerabilă a acestuia, datorată unui handicap psihic sau fizic, unei situații de dependență, unei stări de incapacitate fizică sau psihică ori altei cauze;
- c) fapta a pus în pericol viața minorului;
- d) a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice.

În ceea ce privește adoptarea Legii nr.217/2023, trebuie menționat faptul că în *Raportul suplimentar nr.2 al Comisiei juridice, de disciplină și imunități din Camera Deputaților asupra Proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.286/2009 privind Codul penal, precum și a Legii nr.135/2010 privind Codul de procedură penală (PLx 457/2022)*¹, abrogarea art.220 este justificată prin faptul că "Abrogarea este necesară ca urmare a preluării acestei infracțiuni în conținutul art.218¹" (Amendamente admise - nr. crt.31 din Raportul suplimentar nr.2).

¹ Raportul suplimentar nr.2 al Comisiei juridice, de disciplină și imunități din Camera Deputaților asupra Proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.286/2009 privind Codul penal, precum și a Legii nr.135/2010 privind Codul de procedură penală (PLx 457/2022)
https://www.cdep.ro/comisii/juridica/pdf/2023/rs457_22;1.pdf

Cu toate acestea, se constată că în cuprinsul art.218¹, introdus prin Legea nr.217/2023, raportul sexual, actul sexual oral sau anal, precum și orice alte acte de penetrare vaginală sau anală comise asupra unui minor cu vârsta între 16 și 18 ani nu mai este incriminată decât dacă este săvârșită prin constrângere. - a se vedea și art.218¹ alin.3.

În acest sens, precizăm că menținerea formei circumstanțiate de calitate a faptei de infracțiuni de "Act sexual cu un minor" constând în raportul sexual, actul sexual oral sau anal, precum și orice alte acte de penetrare vaginală sau anală comise de un major cu un minor cu vârsta între 16 și 18 ani (fără ca acesta să fie realizat prin constrângere, punere în imposibilitate de a se apăra ori de a-și exprima voința sau profitând de această stare), a făcut obiectul unui amendament depus de deputat Oana Țoiu, însă acesta a fost respins de comisia raportoare (Amendamente respinse - nr. crt.9 din Raportul suplimentar nr.2).

2. Schimbări preconizate

Introducerea art.220 intitulat "Actul sexual cu un minor cu vârsta între 16 și 18 ani". Raportat la forma art.220 înainte de modificările aduse prin Legea nr.217/2023, ipoteza prevăzută la alin.(1) al art.220 este eliminată întrucât se regăsește la art.218¹, iar alin.(3) este reformulat devenind primul alineat al art.220. De asemenea, față de forma actuală a textului art. 220 alin. (3), urmează să eliminăm referirea generică la "alte cauze" care pot genera vulnerabilitatea minorului, aceasta fiind vagă, neclară, și susceptibilă de interpretări prea extinse în practică.

Prezenta propunere urmează să intre în vigoare la data de 1 ianuarie 2024, astfel încât măsura abrogării integrale a art.220 să fie înlocuită, înainte ca aceasta să producă efecte juridice, cu măsura propusă prin prezentul proiect.

Modificările preconizate:

Codul penal înainte de modificările aduse prin Legea nr.217/2023	Legea nr.217/2023	Modificări propuse
Art.220. Actul sexual cu un minor (1) Raportul sexual, actul sexual oral sau anal, precum și orice alte acte de penetrare vaginală sau anală comise cu un minor cu vârsta între 14 și 16 ani se pedepsesc cu închisoarea de la unu la 5 ani. (2) Fapta prevăzută la alin. (1), săvârșită asupra unui minor care nu a împlinit vârsta de 14 ani, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 9 ani și interzicerea exercitării unor drepturi. (3) Fapta prevăzută la alin. (1), comisă de un major cu un minor cu vârsta între 16 și 18 ani, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 9 ani și interzicerea exercitării unor drepturi dacă:	Art.I. Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 24 iulie 2009, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează: 17. Articolul 220 se abrogă.	Art.I. - La articolul 1 din Legea nr.217/2023 pentru modificarea și completarea Legii nr.286/2009 privind Codul penal, a Legii nr.135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și a Legii audiovizualului nr.504/2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 634 din 11 iulie 2023, punctul 17 se modifică și va avea următorul cuprins: "17. Articolul 220 se modifică și va avea următorul cuprins: «Art.220. Actul sexual cu un minor cu vârsta între 16 și 18 ani (1) Raportul sexual, actul sexual oral sau anal, precum și orice alte acte de penetrare vaginală sau anală comise de un major cu un minor cu vârsta între 16 și 18 ani, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 9 ani și

a) minorul este membru de familie al majorului; b) minorul se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului sau acesta a abuzat de poziția sa recunoscută de încredere sau de autoritate asupra minorului ori de situația vădit vulnerabilă a acestuia, datorată unui handicap psihic sau fizic, unei situații de dependență, unei stări de incapacitate fizică sau psihică ori altei cauze; c) fapta a pus în pericol viața minorului; d) a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice. (4) Fapta prevăzută la alin. (1) se pedepsește cu închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi atunci când: a) fapta a fost comisă de un membru de familie al minorului sau de o persoană care conviețuiește cu acesta; b) minorul se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului sau acesta a abuzat de poziția sa recunoscută de încredere sau de autoritate asupra minorului ori de situația vădit vulnerabilă a acestuia, datorată unui handicap psihic sau fizic, unei situații de dependență, unei stări de incapacitate fizică sau psihică ori altei cauze; c) fapta a pus în pericol viața minorului; d) a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice; e) făptuitorul a împlinit vârsta de 18 ani. (5) Fapta prevăzută la alin. (2) se pedepsește cu închisoarea de la 5 la 12 ani și interzicerea exercitării unor drepturi atunci când:		interzicerea exercitării unor drepturi dacă: a) minorul este membru de familie al majorului sau de o persoană care conviețuiește cu acesta; b) minorul se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului sau acesta a abuzat de poziția sa recunoscută de încredere sau de autoritate asupra minorului ori de situația vădit vulnerabilă a acestuia, datorată unui handicap psihic sau fizic, unei situații de dependență, unei stări de incapacitate fizică sau psihică; c) fapta a pus în pericol viața minorului; d) a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice. (2) Tentativa la infracțiunea prevăzută la alin.(1) se pedepsește.» <i>Art.II. - Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2024.</i>
--	--	---

a) fapta a fost comisă de un membru de familie al minorului sau de o persoană care conviețuiește cu acesta; b) minorul se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului sau acesta a abuzat de poziția sa recunoscută de încredere sau de autoritate asupra minorului ori de situația vădit vulnerabilă a acestuia, datorată unui handicap psihic sau fizic, unei situații de dependență, unei stări de incapacitate fizică sau psihică ori altei cauze; c) fapta a pus în pericol viața minorului; d) a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice; e) făptuitorul a împlinit vârsta de 18 ani. (6) Faptele prevăzute la alin. (1) și (2), precum și la alin. (4) lit. e) nu se sancționează dacă diferența de vârstă nu depășește 3 ani. (7) Tentativa la infracțiunile prevăzute la alin.(1)-(5) se pedepsește.		
---	--	--

Față de cele prezentate, supunem Parlamentului spre adoptare, **propunerea legislativă pentru modificarea art.I pct.17 din Legea nr.217/2023 pentru modificarea și completarea Legii nr.286/2009 privind Codul penal, a Legii nr.135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și a Legii audiovizualului nr.504/2002.**

Inițiatori:

Oana Silvia Țoiu - deputat ~~USR~~

Monica Berescu - deputat USR

Victor Ilie - deputat USR